

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
 Hendrik Consciencegebouw
 Koning Albert II-laan 15
 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be
 www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van X plus te LOMMEL

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Doorlichtingseenheid	2000000405
Instelling	X plus
Beleidsverantwoordelijke	Tamara VANDEWEIJER (waarnemend directeur)
Adres	Mudakkers 25 - 3920 LOMMEL
Telefoonnummer	011 54 41 94
E-mail	tamara.vandeweyer@xpluslommel.be
Website	www.xpluslommel.be
Bestuur	GO! scholengroep Limburg Noord
Adres	Laarbemdeweg 17 - 3581 BEVERLO

Scholengemeenschap	SG Limburg-Noord
Adres	Laarbemdeweg 17 - 3581 BEVERLO

CLB	GO! CLB Limburg-Noord Adite
Adres	Sint-Margrietstraat 13 - 3582 KOERSEL

Dagen van het doorlichtingsbezoek	18-11-2019, 19-11-2019, 20-11-2019, 21-11-2019, 22-11-2019
-----------------------------------	--

Samenstelling van het doorlichtingsteam	Goedele VERGAUWEN Sylvie DE KEUKELAERE Chris DU PONT Hilde VAN HOUTE David VROMANT
---	--

INHOUDSTAFEL

1	Toelichting bij het doorlichtingsverslag.....	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	5
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	5
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	8
4.1	De leerlingenbegeleiding	8
4.2	Cultuur- en gedragswetenschappen in de tweede graad aso in de studierichting Humane wetenschappen (2006/019 en 2006/022)	10
4.3	Frans in de tweede graad aso (2012/002)	12
4.4	Frans in de tweede graad tso in de studierichting Handel (2012/025)	14
4.5	Cultuur- en gedragswetenschappen in de derde graad aso in de studierichting Humane wetenschappen (2006/040 en 2006/049)	16
4.6	Dactylografie/toegepaste informatica en toegepaste informatica in de derde graad bso in de studierichting Kantoor (2008/029 en 2008/032)	18
4.7	Dameskappen en herenkappen in de derde graad bso in de studierichting Haarzorg (leerplan 2004/115)	20
4.8	Fysica in de derde graad aso in de studierichting Wiskunde-Wetenschappen (2014/010)	22
4.9	Natuurwetenschappen in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen en Humane wetenschappen (2014/009)	24
4.10	Wiskunde in de derde graad tso in de studierichting Handel (2005/069)	26
5	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne? ..	28
6	Respecteert de school de regelgeving?	30
7	Samenvatting.....	31
7.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	31
7.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	31
7.2.1	De leerlingenbegeleiding	31
7.2.2	De onderwijsleerpraktijk.....	32
7.3	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	33
8	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	34
9	BIJLAGE DOORLICHTINGSEENHEID	35

1 Toelichting bij het doorlichtingsverslag

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Elke doorlichting biedt een antwoord op twee vragen:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (het OK) en respecteert ze de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt deze twee vragen aan de hand van vier onderzoeken:

- een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
- een onderzoek van de onderwijsleerpraktijk
- een onderzoek van één kwaliteitsgebied
- een onderzoek van het beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt de onderwijsinspectie verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil de onderwijsinspectie de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële elementen die voor verbetering vatbaar zijn.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en geen belangrijke punten of gebieden ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
	Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit: 'volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit'.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft een positieve impact op de resultaten en effecten bij de leerlingen.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Er zijn twee adviezen mogelijk.

1. Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
2. Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

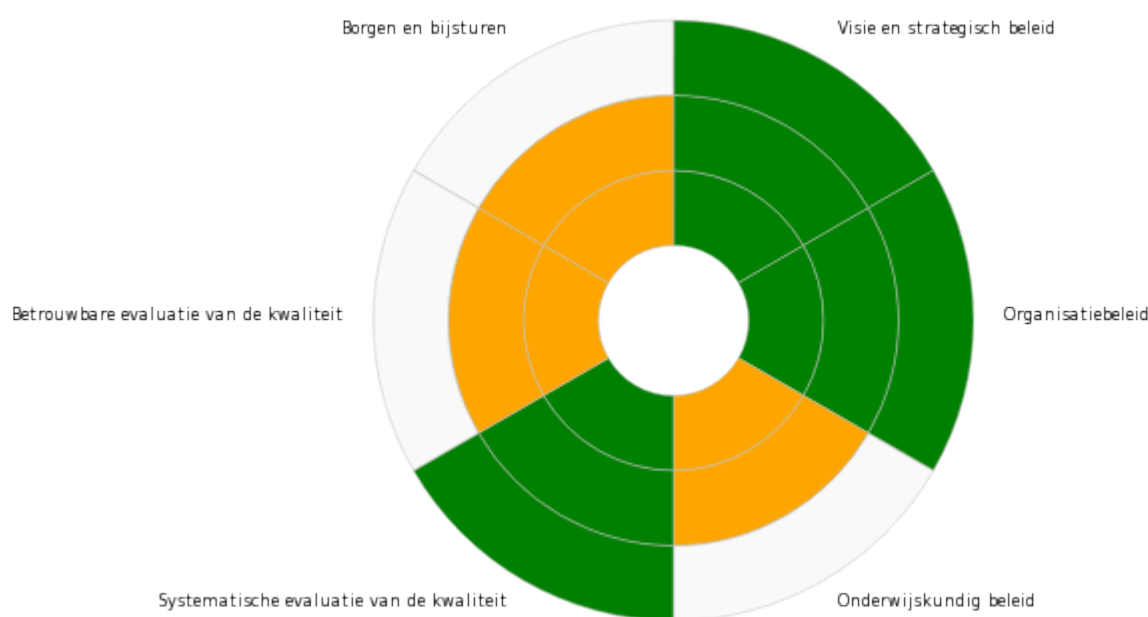
2 Administratieve situering

Alle hoofdstukken van dit verslag en het advies hebben betrekking op de doorlichtingseenheid X plus (doorlichtingseenheid 2000000405). Deze eenheid omvat geheel of gedeeltelijk volgende scholen:

- X plus (44321).

Het aanbod van de doorlichtingseenheid en een overzicht van de onderwijslesplaatsen is terug te vinden als bijlage bij dit verslag.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid

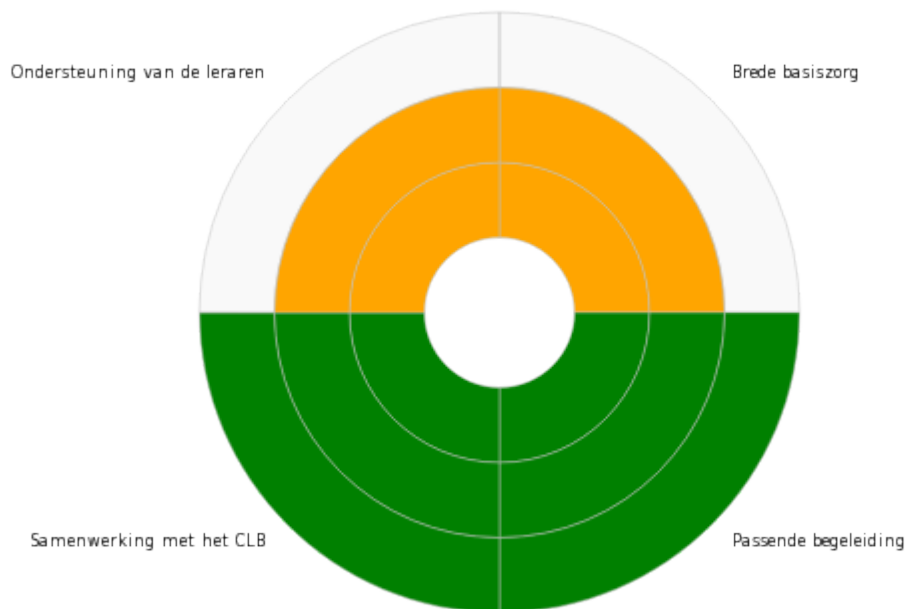
De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Naar aanleiding van de recente herprofilering van de school ontwikkelde ze een nieuwe visie 'X Plus, Exclusief Anders' met vijf bijhorende basiscompetenties. Die visie ligt in de lijn van de open schoolcultuur en is sterk afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Ze vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking. Onder meer de schoolbrede leerlingencontacten en de atelierwerking illustreren dat. Het is een uitdaging voor de school om de schoolvisie nog zichtbaarder te maken tot in de onderwijsleerpraktijk. De prille implementatie van het strategisch beleid met de aansturing van de vakgroepen als belangrijkste speerpunt is alvast veelbelovend. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren.

Organisatiebeleid	De school ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie en dialoog belangrijk zijn. De toegankelijkheid van de directie en de werking van verschillende overleggroepen zoals de pedagogische raad is sterk. De school staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar weloverwogen op in. Ze stimuleert vernieuwing, reflectie en expertisedeling tussen de teamleden. De lesbezoeken van de directie met nabespekingen, de collegiale observaties en het bijsturen van de vakgroepwerking illustreren dit. De school werkt samen met anderen om de onderwijsleerpraktijk en de schoolwerking te versterken. De werkgroep rond de concretisering van de vernieuwde visie die ook uit diverse externen bestaat, is hier een mooi voorbeeld van. De school communiceert frequent, transparant en doelgericht over haar werking met interne en externe belanghebbenden. Zo blijkt dat de ouders en de leerlingen goed op de hoogte zijn van de vernieuwde visie en de uitwerking ervan.
Onderwijskundig beleid	Het nieuwe schoolbeleid zet expliciet in op de verdere ontwikkeling van de kwaliteit van de onderwijsleerpraktijk. De effecten van de nieuw opgestarte acties zijn echter nog maar beperkt zichtbaar in de klaspraktijk. De school investeert vanuit haar onderwijskundige visie 'meer leerwinst bij elke leerling' in een nadrukkelijke versterking van de vak- en werkgroepen. Ze zet recent in op schoolbrede kaders die de verschillende aspecten van de onderwijsleerpraktijk aansturen en de kwaliteitsbewaking binnen de vakgroepen willen verhogen. Deze kaders zijn nog niet altijd doelgericht uitgewerkt en niet steeds duidelijk voor alle teamleden. Uit de onderzoeken van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding blijkt dat er nog werkpunten zijn voor de uitwerking van een krachtige leeromgeving. Het bestendigen van de opgestarte ondersteuning en ze verder uitbreiden naar alle teamleden is dan ook een verbeterpunt.
Systematische evaluatie van de kwaliteit	De school evalueert geregeld verschillende aspecten van de schoolwerking. Een kwaliteitsvol voorbeeld hiervan is de leerlingenbevraging over de leerlingencontacten en de verwerking ervan. Het beleid evalueert de kwaliteit van de verschillende aspecten van de onderwijsleerpraktijk door onder andere de recent opgestarte lesobservaties, de functioneringsgesprekken en de bevestigingen van de vakgroepen. De school kan deze evaluatie nog versterken door verder in te zetten op de kwaliteitsbewaking in de vak- en werkgroepen en meer te focussen op de leerplangerichtheid.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	De school evalueert haar kwaliteit op basis van de beschikbare kwalitatieve en kwantitatieve bronnen, maar de vooropgestelde doelen leiden onvoldoende tot een doeltreffende evaluatie. Daardoor komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang. De vakgroepen evalueren een aantal aspecten van hun onderwijsleerpraktijk met zelfanalyses die weinig kritisch zijn voor hun eigen werking. Het is dan ook een werkpunt om relevante, kritische partners met de nodige expertise hierbij te betrekken. De school slaagt er nog weinig in om de resultaten en effecten bij de leerlingen te gebruiken bij hun evaluaties.

Borgen en bijsturen De school heeft zicht op sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is nog onvolledig. Het is een werkpunt om verder in te zetten op een reflecterende ingesteldheid bij het hele schoolteam. De school laat kansen liggen om wat goed is systematisch te borgen en haar werkpunten bij te sturen. Zo heeft ze meerdere verbeterpunten van de vorige doorlichting slechts in beperkte mate bijgestuurd. Het recent gewijzigde beleid heeft alvast stappen gezet voor de verdere ontwikkeling van de onderwijskwaliteit.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De leerlingenbegeleiding

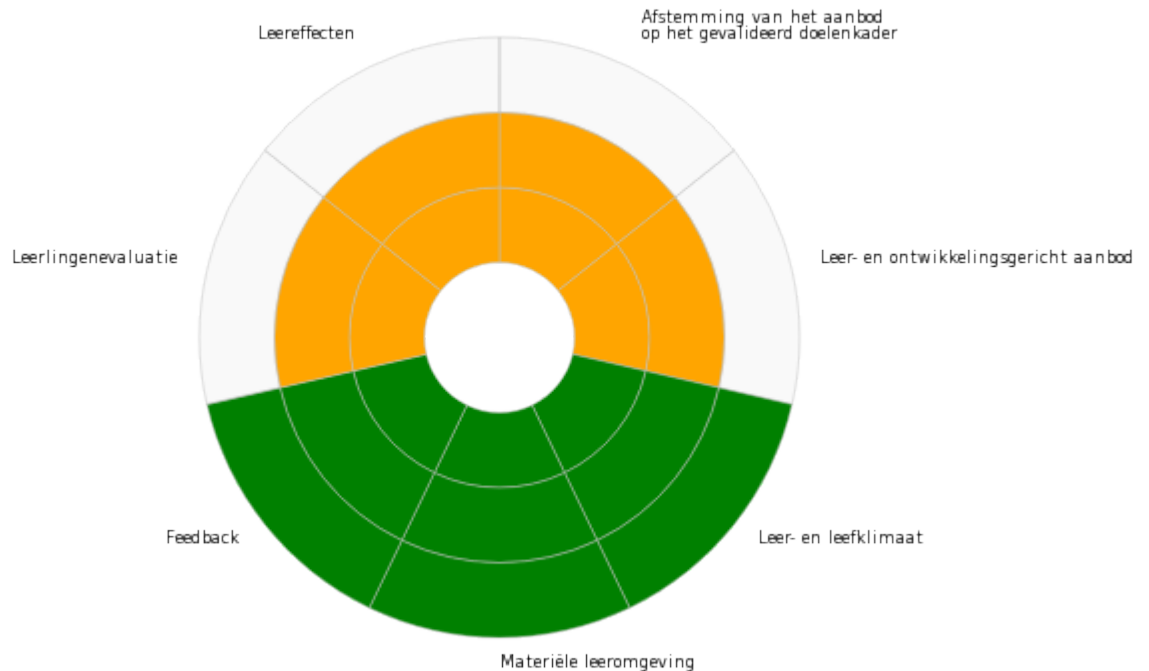

Brede basiszorg

Vanuit de schoolvisie waarbij de eigenheid van iedere leerling centraal staat, streeft het schoolteam ernaar de optimale ontwikkeling van alle leerlingen te stimuleren. Het schoolteam levert een aantal inspanningen om een krachtige leeromgeving te creëren. De inspanningen zijn echter in beperkte mate doelgericht en doeltreffend. Uit de onderzoeken van de onderwijsleerpraktijk blijkt dat de realisatie van een krachtige leeromgeving voor de onderzochte vakken een werkpunt vormt, onder meer op het vlak van het leer- en ontwikkelingsgericht aanbod, de brede evaluatie en de leereffecten. Het schoolteam plant acties op het vlak van leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychisch en sociaal functioneren en preventieve gezondheidszorg. Het schoolteam stemt die acties af op de schoolcontext en de kenmerken van de leerlingengroep en implementeert ze vooral op schoolniveau. De effectieve implementatie binnen de onderwijsleerpraktijk levert een wisselend beeld op. Het schoolteam volgt de leerlingen op en heeft daarbij aandacht voor wat de ontwikkeling van de leerlingen kan belemmeren of bevorderen.

Passende begeleiding	Het schoolteam brengt de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen uitgebreid in kaart en baseert daarop een stapsgewijze begeleiding gericht op gelijke kansen. De verzamelde gegevens zijn actueel en toegankelijk, maar het schoolteam kan het overzicht over de verspreide gegevens beter bewaken om het rendement van de inspanningen efficiënt te monitoren. De begeleiding wordt individueler naarmate de nood aan zorg stijgt. De leerlingenbegeleiders, en recent ook de attitudecoach, spelen een sleutelrol in de begeleiding door hun uitgesproken responsieve en ondersteunende houding. Het schoolteam neemt voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften begeleidende maatregelen op maat, volgt de effecten ervan op en stuurt de maatregelen indien nodig bij. Het schoolteam betreft de leerlingen, de ouders en relevante partners bij de begeleiding. De communicatie over de begeleiding is laagdrempelig en transparant, zoals ook blijkt uit de gesprekken met ouders en leerlingen.
Samenwerking met het CLB	De school werkt systematisch, planmatig en transparant samen met het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) op basis van schoolspecifieke samenwerkingsafspraken op het vlak van leerlingenbegeleiding en versterking van het schoolteam. Ze kan de samenwerking versterken door de afspraken over de rol- en taakverdeling van de school en het centrum ter uitvoering van de leerlingenbegeleiding concreter te formuleren met het oog op een efficiënte evaluatie en bijsturing. Het schoolteam baseert zijn ondersteuningsvragen op concrete noden en op een analyse van knelpunten. Wanneer de brede basiszorg en de maatregelen uit de verhoogde zorg niet volstaan, formuleert de school een hulpvraag aan het CLB. Voor een doorverwijzing naar een schoolexterne begeleiding doet het schoolteam een beroep op de draaischijffunctie van het CLB. De school en het CLB werken doelgericht samen rond problematische afwezigheden van leerlingen.
Ondersteuning van de leraren	Het nieuwe schoolbeleid levert ernstige inspanningen om zicht te krijgen op de reële ondersteuningsbehoeften van de leraren. Het schoolteam hanteert maatregelen en afspraken en organiseert professionaliseringsactiviteiten die meestal leraar- en teamgericht zijn. De ondersteuning heeft vooral impact op de vormgeving van de leerlingenbegeleiding en op de versterking van het handelen van leraren in de verhoogde zorg. De school laat kansen liggen om aan de hand van een gecoördineerd en doelgericht professionaliseringsbeleid het didactisch handelen van de leraren in de brede basiszorg te versterken. Daardoor is het waarneembaar effect van de verschillende begeleidingsactiviteiten op de onderwijsleerpraktijk beperkt. Voor bijkomende inhoudelijke expertise doet de school een beroep op het CLB, op de pedagogische begeleidingsdienst of een andere externe dienst of op het ondersteuningsnetwerk.

4.2 Cultuur- en gedragswetenschappen in de tweede graad aso in de studierichting Humane wetenschappen (2006/019 en 2006/022)

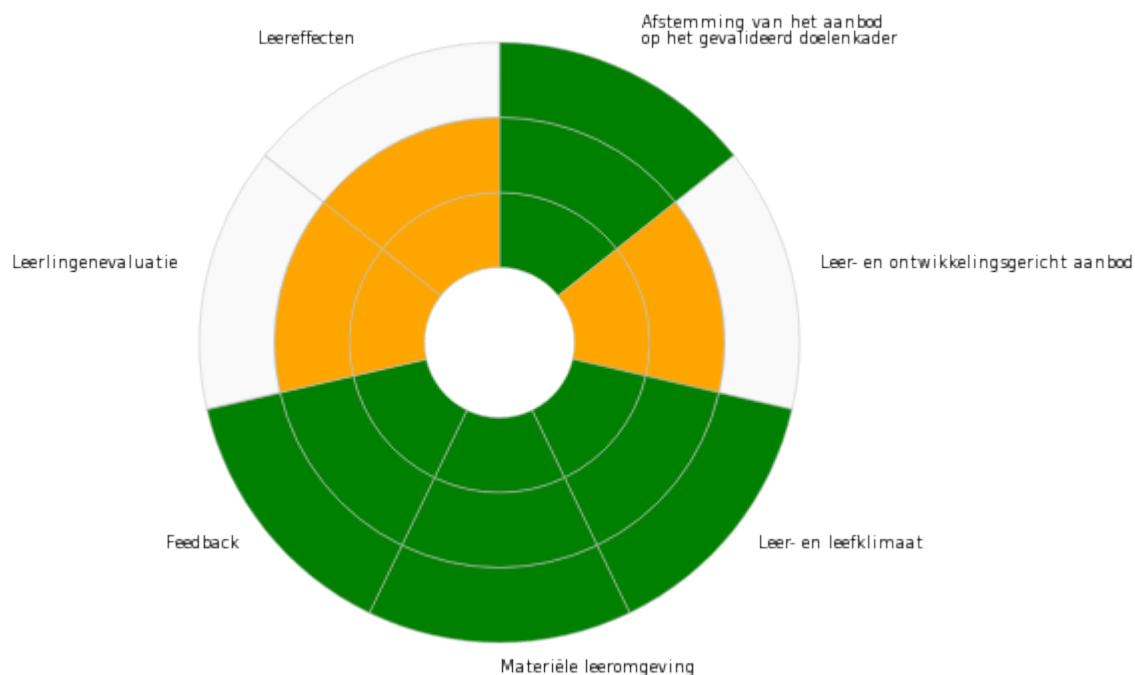

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

Het aanbod spoort gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader. Het aanbod is nagenoeg volledig en evenwichtig, maar spoort in beperkte mate met de verwachte moeilijkheidsgraad. Het is een werkpunt het aanbod af te stemmen op het verwachte beheersingsniveau. De onderzoeksvaardigheden komen beperkt en weinig doelgericht aan bod; de koppeling aan de leerplandoelen gebeurt weinig.

Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	De leraren stellen haalbare doelen voor de meeste leerlingen maar deze doelen zijn niet altijd uitdagend. De afstemming van het onderwijsleerproces op de beginsituatie van de leerlingen is voor verbetering vatbaar, binnenklasdifferentiatie komt slechts occasioneel aan bod. De wijze waarop de leraren het aanbod in de graadklas organiseren is in beperkte mate gericht op het bereiken van alle doelen bij alle leerlingen. Het uitbouwen van een begeleiding voor leerlingen die laattijdig instromen is een werkpunt. De leraren bieden strategieën aan die het leren bevorderen en passen consequent de afgesproken passende maatregelen op het vlak van de begeleiding van leren en studeren toe. De leraren laten nog kansen liggen om het aanbod samenhangend te maken. Zo is het bepalen van een logische en graduele opbouw van de onderzoeksvaardigheden een werkpunt. De leraren kunnen het aanbod meer betekenisvol maken door de actualiteit nadrukkelijker te integreren in het onderwijsleerproces en de doelen voor de leerlingen te expliciteren. Het aanbod is activerend, al kunnen de leraren meer ruimte voor zelfontdekkend leren inbouwen.
Leer- en leefklimaat	De leraren maken efficiënt gebruik van de lestijd. Ze creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. Ze motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, gaan vaak met hen in interactie, houden rekening met hun inbreng en benutten fouten als aanknopingspunt voor het leren. Ze komen veelal tegemoet aan de sociaal-emotionele behoeften van de leerlingen en ze waarderen hen in hun eigenheid. Op die manier maken ze de 'exclusief anders' uit de schoolvisie waar.
Materiële leeromgeving	De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. De school kan de materiële leeromgeving versterken door recente naslagwerken en richtingspecifieke tijdschriften permanent beschikbaar te stellen voor de leerlingen.
Feedback	De leraren geven geregeld feedback waarbij ze doorgaans vertrekken vanuit de leerervaringen van de leerlingen. Het team kan de feedback meer ontwikkelingsgericht maken door explicieter vanuit de doelen te werken. De feedback is een systematisch onderdeel van het onderwijsleerproces. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
Leerlingenevaluatie	De evaluatie spoort met het aanbod en is daardoor beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader. Het beheersingsniveau van de evaluatie is vooral reproductief en weinig toepassingsgericht. De leraren laten nog kansen liggen om te komen tot een brede evaluatie. De variatie aan evaluatievormen is beperkt, evenals de procesevaluatie. De evaluatie is evenwel transparant en betrouwbaar.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de studieresultaten bieden gedeeltelijke garanties dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt. Er zijn voldoende indicaties van een positief leerlingenwelbevinden.

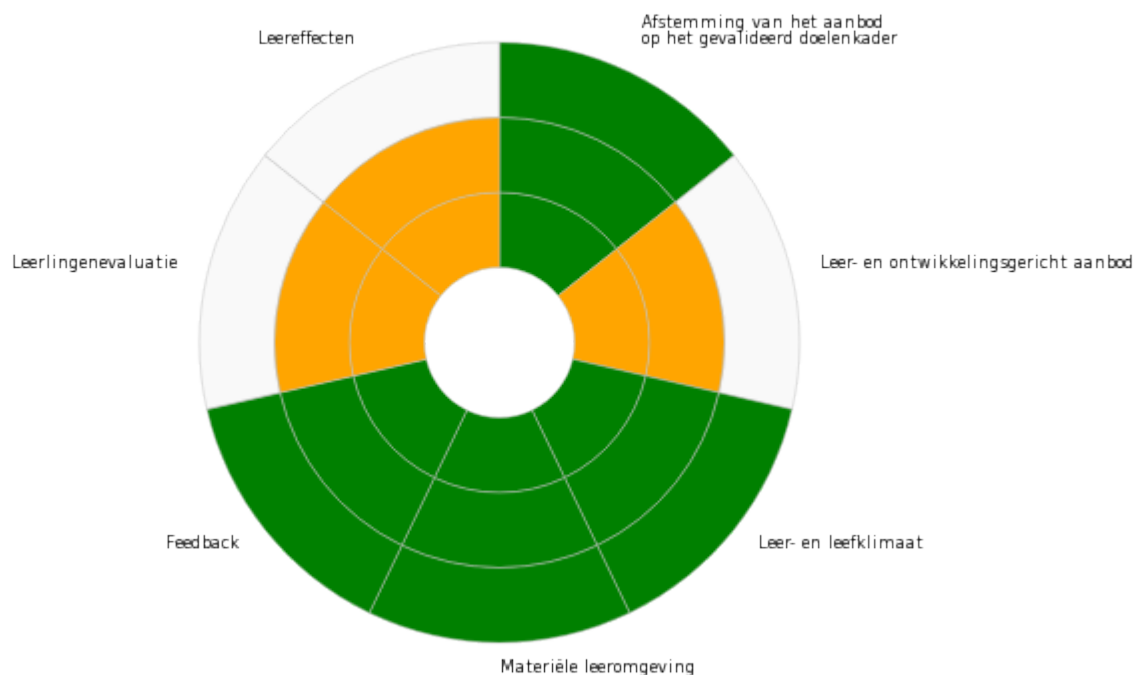
4.3 Frans in de tweede graad aso (2012/002)

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. Het aanbod is evenwichtig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De leraar kan de aandacht voor de doelen op het beoordelend verwerkingsniveau versterken.
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	De leraar stelt haalbare doelen voor de meeste leerlingen. De afstemming van het onderwijsleerproces op de beginsituatie van de leerlingen is voor verbetering vatbaar. Door de klassikale didactische aanpak zijn de lesdoelen niet altijd voldoende uitdagend voor alle leerlingen. De leraar laat nog kansen liggen om de leerlingen te stimuleren de doeltaal consequent te gebruiken in de interactie om zo de spreek- en gespreksvaardigheid te verhogen. Ook het inzetten van strategieën die het leren, het probleemoplossend denken en de zelfregulatie bevorderen is een verbeterpunt. De leraar levert inspanningen om het aanbod te laten aansluiten bij de interesses en de leef- en beleavingswereld van de leerlingen. Initiatieven zoals het leesportfolio en de extramurale activiteiten illustreren dat. De onderwijsorganisatie bevordert het bereiken van de doelen.
Leer- en leefklimaat	De leraar creëert een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De leraar motiveert de leerlingen, ondersteunt hen, waardeert hen, gaat vaak met hen in interactie en houdt rekening met hun inbreng. Zij verhoogt het competentiegevoel bij de leerlingen door positieve feedback en succeservaringen. De leraar maakt efficiënt gebruik van de lestijd.

Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De leraar zet de beschikbare uitrusting efficiënt in.
Feedback	De leraar geeft geregeld ontwikkelingsgerichte feedback, waarbij ze vertrekt vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is vooral op het product en in toenemende mate ook op het proces gericht. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De leraar kan de kwaliteit van de rapportcommentaren nog verhogen door aandacht te hebben voor de volgende stappen in het leerproces en te vertrekken vanuit de doelen voor de vijf taalvaardigheden.
Leerlingenevaluatie	De evaluatie is beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. Ondanks de aanzet tot een taakgerichte aanpak voor de summatieve evaluatie, krijgt de beoordeling van kenniselementen over het algemeen een weinig functionele invulling. De leraar levert inspanningen om de productieve vaardigheden transparant en betrouwbaar te evalueren aan de hand van beoordelingsmodellen. De evaluatiecriteria zijn echter niet altijd eenduidig en zijn in beperkte mate gelinkt aan de tekstkenmerken. Strategieën en vakattitudes krijgen weinig expliciete aandacht. De leraar laat nog kansen liggen om aan de hand van een variatie aan evaluatievormen te komen tot een brede evaluatie, die is afgestemd op de doelgroep. De leerlingen spelen occasioneel een rol in het evaluatieproces.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de studieresultaten bieden gedeeltelijke garanties dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt. Er zijn voldoende indicaties van positief leerlingenwelbevinden.

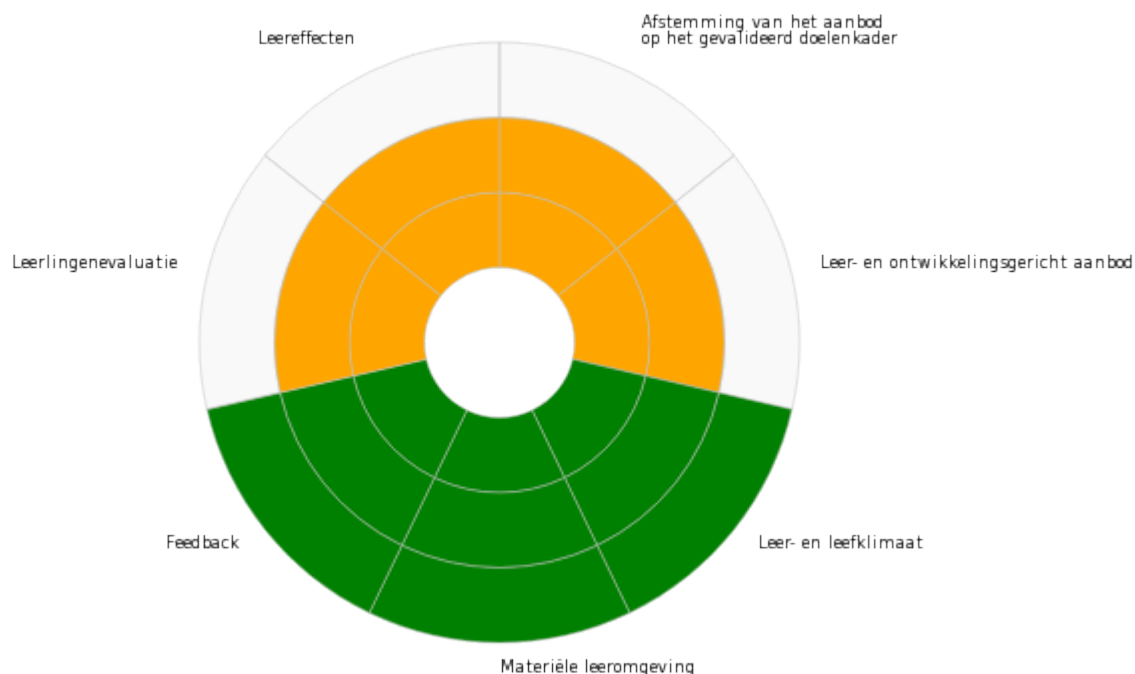
4.4 Frans in de tweede graad tso in de studierichting Handel (2012/025)

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. Het aanbod is evenwichtig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De leraar kan meer expliciet aandacht besteden aan de verwachte variatie aan tekstsoorten voor de receptieve vaardigheden.
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	De leraar stelt haalbare doelen voor de meeste leerlingen. De afstemming van het onderwijsleerproces op de beginsituatie van de leerlingen is voor verbetering vatbaar. Door de klassikale didactische aanpak zijn de lesdoelen niet altijd voldoende uitdagend voor alle leerlingen. De leraar laat nog kansen liggen om de leerlingen te stimuleren de doeltaal consequent te gebruiken in de interactie om zo de spreek- en gespreksvaardigheid te verhogen. Ook het inzetten van strategieën die het leren, het probleemoplossend denken en de zelfregulatie bevorderen is een verbeterpunt. De leraar levert inspanningen om het aanbod te laten aansluiten bij de interesses en de leef- en beleavingswereld van de leerlingen, onder meer ook aan de hand van extramurale activiteiten. De onderwijsorganisatie bevordert het bereiken van de doelen.
Leer- en leefklimaat	De leraar creëert een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De leraar motiveert de leerlingen, ondersteunt hen, waardeert hen, gaat vaak met hen in interactie en houdt rekening met hun inbreng. Zij verhoogt het competentiegevoel bij de leerlingen door positieve feedback en succeservaringen. De leraar maakt efficiënt gebruik van de lestijd.

Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De leraar zet de beschikbare uitrusting efficiënt in.
Feedback	De leraar geeft geregeld ontwikkelingsgerichte feedback, waarbij ze vertrekt vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is vooral op het product en in toenemende mate ook op het proces gericht. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De leraar kan de kwaliteit van de rapportcommentaren nog verhogen door aandacht te hebben voor de volgende stappen in het leerproces en te vertrekken vanuit de doelen voor de vijf taalvaardigheden.
Leerlingenevaluatie	De evaluatie is beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. Ondanks de aanzet tot een taakgerichte aanpak voor de summatieve evaluatie, gaat er over het algemeen veel tijd naar de beoordeling van kenniselementen in een weinig functionele context. De leraar levert inspanningen om de productieve vaardigheden transparant en betrouwbaar te evalueren aan de hand van beoordelingsmodellen. De evaluatiecriteria zijn echter niet altijd eenduidig en zijn in beperkte mate gelinkt aan de tekstkenmerken. De leraar laat kansen liggen om aan de hand van een variatie aan evaluatievormen te komen tot een brede evaluatie, die is afgestemd op de doelgroep. De leerlingen spelen occasioneel een rol in het evaluatieproces. De leraar bewaakt nog onvoldoende de impact van de beoordeling van schoolse attitudes, zoals inzet en houding, op de resultaten voor het vak.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de studieresultaten bieden gedeeltelijke garanties dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt. Er zijn voldoende indicaties van positief leerlingenwelbevinden.

4.5 Cultuur- en gedragswetenschappen in de derde graad aso in de studierichting Humane wetenschappen (2006/040 en 2006/049)

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

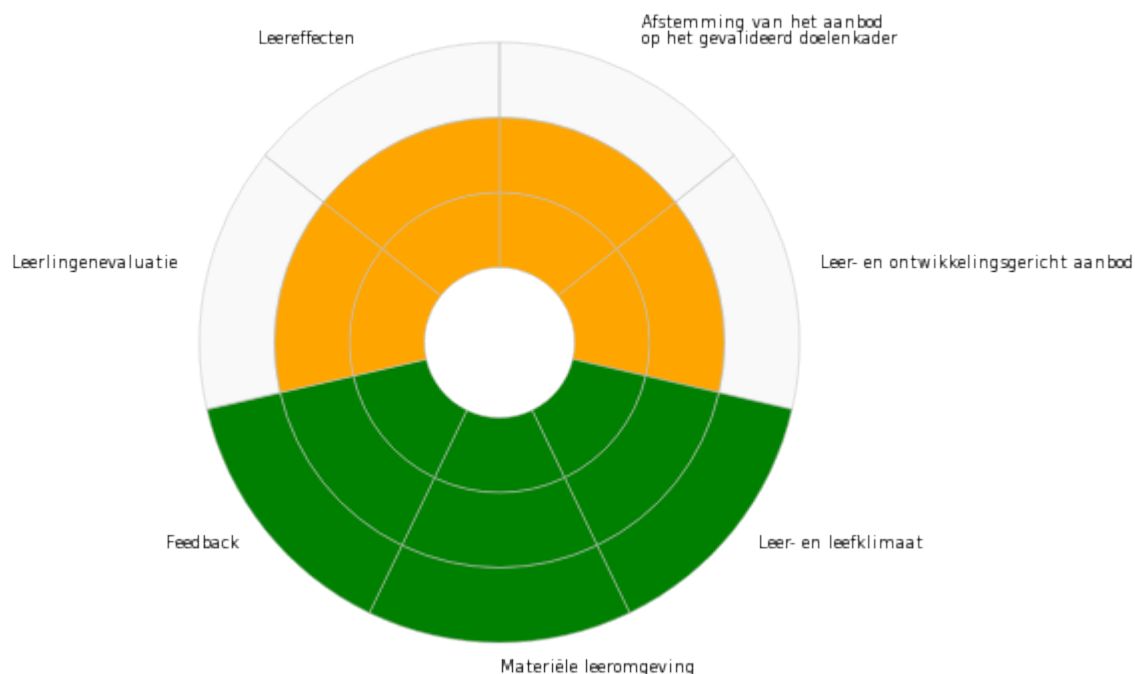
Het aanbod spoort gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader. Het is veelal volledig en evenwichtig. De afstemming van het aanbod op het verwachte beheersingsniveau is vooral voor cultuurwetenschappen een werkpunt. Zo gebeurt ondermeer de realisatie van de onderzoekscompetentie weinig doelgericht en op een te laag verwerkingsniveau.

Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

De leraren stellen haalbare doelen voor de meeste leerlingen maar deze doelen zijn niet altijd uitdagend. De afstemming van het onderwijsleerproces op de beginsituatie van de leerlingen is voor verbetering vatbaar, binnenklasdifferentiatie komt slechts weinig aan bod. De wijze waarop de leraren het aanbod in de graadklas organiseren is in beperkte mate gericht op het bereiken van alle doelen bij alle leerlingen. Het uitbouwen van een begeleiding voor leerlingen die instromen vanuit een andere studierichting, is een werkpunt. De leraren bieden strategieën aan die het leren bevorderen en passen consequent de afgesproken passende maatregelen op het vlak van de begeleiding van leren en studeren toe. De leraren laten nog kansen liggen om het aanbod samenhangend te maken. Zo is het bepalen van een logische en graduele opbouw van de onderzoeksvaardigheden een werkpunt. De leraren kunnen het aanbod meer betekenisvol maken door de actualiteit nadrukkelijker te integreren in het onderwijsleerproces en de doelen voor de leerlingen te expliciteren. De leraren gebruiken weinig interactieve werkvormen.

Leer- en leefklimaat	De leraren maken efficiënt gebruik van de lestijd. Ze creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. Ze motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, gaan vaak met hen in interactie, houden rekening met hun inbreng en benutten fouten als aanknopingspunt voor het leren. Ze komen veelal tegemoet aan de sociaal-emotionele behoeften van de leerlingen en ze waarderen hen in hun eigenheid. Op die manier maken ze de 'exclusief anders' uit de schoolvisie waar.
Materiële leeromgeving	De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. De school kan de materiële leeromgeving versterken door recente naslagwerken en richtingspecifieke tijdschriften permanent beschikbaar te stellen voor de leerlingen.
Feedback	De leraren geven geregeld feedback waarbij ze doorgaans vertrekken vanuit de leerervaringen van de leerlingen. Het team kan de feedback meer ontwikkelingsgericht maken door explicieter vanuit de doelen te werken. De feedback is een systematisch onderdeel van het onderwijsleerproces. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
Leerlingenevaluatie	De evaluatie van cultuurwetenschappen spoort met het aanbod en is daardoor beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader. Het beheersingsniveau van de evaluatie is vooral reproductief en weinig toepassingsgericht. Voor gedragswetenschappen is de evaluatie wel representatief voor het gevalideerd doelenkader. De leraren laten nog kansen liggen om te komen tot een brede evaluatie. De variatie aan evaluatievormen en de betrokkenheid van de leerlingen bij de evaluatie is beperkt, evenals de procesevaluatie. De evaluatie is evenwel transparant en betrouwbaar. De evaluatie van de overkoepelende onderzoekscompetentie is weinig representatief, transparant en procesgericht.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de studieresultaten bieden gedeeltelijke garanties dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt. Er zijn voldoende indicaties van een positief leerlingenwelbevinden.

4.6 Dactylografie/toegepaste informatica en toegepaste informatica in de derde graad bso in de studierichting Kantoor (2008/029 en 2008/032)

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

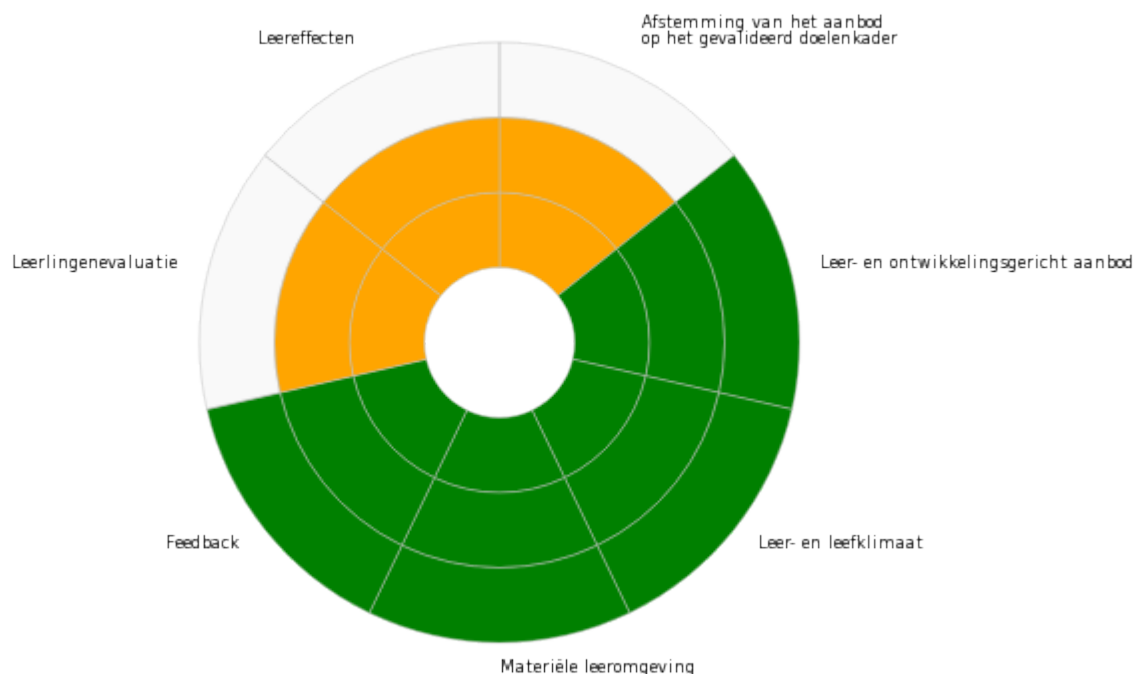
Het aanbod voor het vak "Toegepaste informatica" spoort slechts gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader. De volledigheid, het evenwicht van het aanbod en de afstemming op het verwachte beheersingsniveau zijn dan ook nog werkpunten. De leerplanonderdelen 'Websites', 'Email-agendabeheer' en 'Computersystemen' komen te beperkt en te weinig op het verwachte beheersingsniveau aan bod. De onderdelen 'Rekenblad' en 'Databanken' komen kwaliteitsvol aan bod. Het aanbod voor het vak 'Dactylografie/Toegepaste informatica' is nagenoeg volledig, evenwichtig en meestal afgestemd op het correcte beheersingsniveau. De algemene doelen in beide vakken komen slechts impliciet aan bod.

Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

De leraren stellen haalbare en uitdagende doelen voor de meeste leerlingen. Ze hebben zicht op de voorkennis van de meeste leerlingen en het aanbod is meestal activerend. De leraren leveren tijdens de lessen veel inspanningen om de lesdoelen haalbaar te maken voor alle leerlingen, maar deze ondersteuning is slechts in beperkte mate herkenbaar in het leermateriaal van de leerlingen. De leraren laten nog kansen liggen om het aanbod samenhangend en betekenisvol te maken. Bepaalde onderwerpen komen veeleer geïsoleerd en abstract aan bod. Het team heeft hierbij slechts occasioneel aandacht voor betekenisvolle en verbindende inhoud. De onderwijsorganisatie is gericht op het bereiken van de doelen.

Leer- en leefklimaat	De leraren creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. Ze motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, waarderen hen, gaan vaak met hen in interactie en houden rekening met hun inbreng. De leraren gebruiken strategieën om ongewenst leerlinggedrag te vermijden en geven de leerlingen kansen tot participatie, onder andere bij het maken van afspraken en het opstellen van leefregels. Ze maken meestal efficiënt gebruik van de lestijd.
Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De computers zijn recent vernieuwd. De lokalen zijn voldoende ruim om verschillende werkvormen toe te laten. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in.
Feedback	De leraren geven veelvuldig, vooral mondeling, feedback, waarbij ze vertrekken vanuit de leerervaringen van de leerlingen en soms vanuit de doelen. De feedback is hoofdzakelijk op het product, maar ook op het proces gericht. De feedback is duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De leraren kunnen nog gericht feedback geven door deze meer te richten op de (algemene) doelen. Het formuleren van rapportcommentaren is een aandachtspunt.
Leerlingenevaluatie	De evaluatie is representatief voor het aanbod, maar in beperkte mate representatief voor het gevalideerd doelenkader. De evaluatie van Toegepaste informatica steunt volledig op de onderdelen 'Rekenblad' en 'Databanken'. Voor het onderdeel 'Tekstverwerking' zijn sommige vragen te veel gericht op kennis. De evaluatie is meestal transparant, betrouwbaar en afgestemd op de doelgroep. De leraren laten nog kansen liggen om te komen tot een brede evaluatie.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de studieresultaten bieden gedeeltelijke garanties dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt. Er zijn voldoende indicaties van een hoog leerlingenwelbevinden. Het is een werkpunt voor de vakgroep om de kwaliteitsbewaking verder af te stemmen op de leereffecten bij de leerlingen.

4.7 Dameskappen en herenkappen in de derde graad bso in de studierichting Haartzorg (leerplan 2004/115)

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

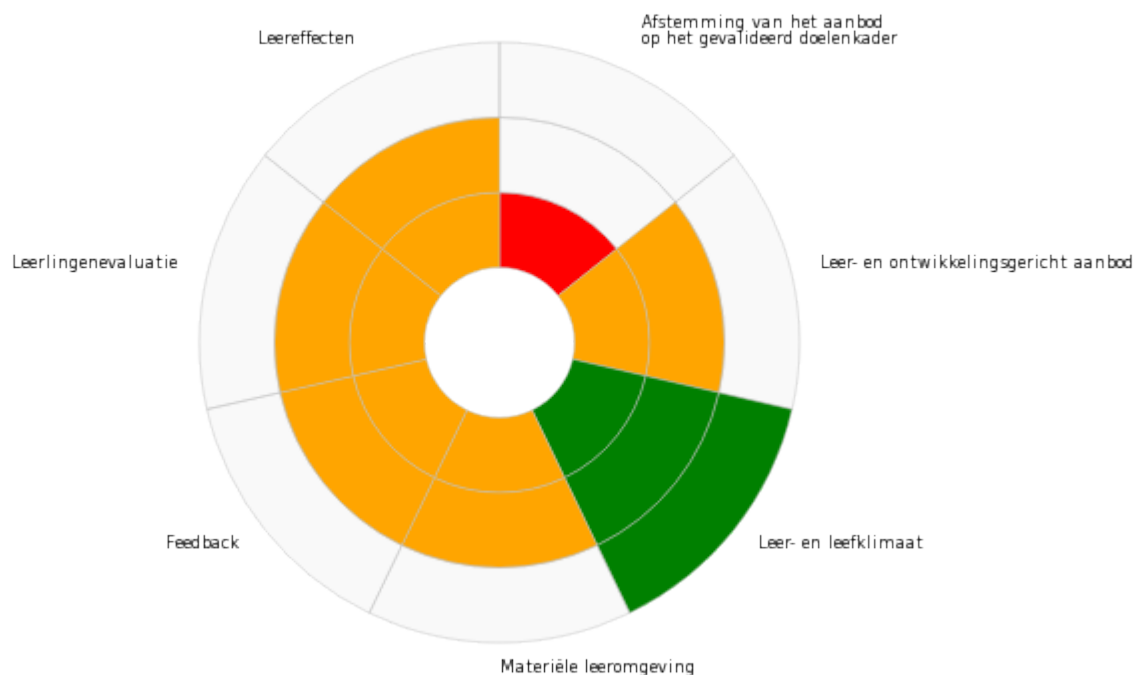
De studierichting Haartzorg is pas vorig schooljaar opgestart. Het aanbod is nog in volle ontwikkeling, maar de huidige inspanningen wijzen erop dat het gevalideerd doelenkader voldoende centraal staat. De vakgroep voert momenteel enkele aanpassingen door aan het aanbod. De bewaking van de volledigheid, het doelgericht aandacht geven of praktisch benaderen van de kennis, en de uitwerking van een duidelijke leerlijn bij de stage zijn daarbij nog werkpunten.

Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

Bij de start van elk leerjaar brengt de vakgroep op basis van verschillende bronnen de beginsituatie van de leerlingen in kaart. Die informatie gebruiken ze om voor de groep leerlingen haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces vorm te geven. Het aanbod is veelal samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren. De leraren expliciteren consequent de lesdoelen. Ze sturen via concrete opdrachten het leerproces doelgericht aan. Ze dagen de leerlingen geregeld uit tot zelfontdekkend leren en probleemoplossend denken. De vakgroep kan de samenhang van het aanbod en de geïntegreerde aanpak nog versterken, door het duidelijker koppelen van de kennisdoelen aan de opdrachten. De onderwijsorganisatie bevordert het bereiken van de doelen.

Leer- en leefklimaat	Het engagement en de ondersteunende aanpak van de leraren stimuleren de betrokkenheid van de leerlingen en creëren een positief leer- en leefklimaat. De leraren waarderen alle leerlingen, gaan vaak met hen in gesprek en houden rekening met hun inbreng. Ze moedigen de leerlingen aan om te leren en verhogen het competentiegevoel bij de leerlingen door positieve feedback en succeservaringen. De leraren maken efficiënt gebruik van de lestijd.
Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De school beschikt over goed ingerichte praktijklokalen met voldoende leermiddelen. Ze kan de leeromgeving nog versterken door de praktijklokalen te voorzien van projectiemogelijkheid. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in.
Feedback	De leraren geven geregeld ontwikkelingsgerichte feedback, waarbij ze vertrekken vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De mondelinge reflectiemomenten in de praktijklessen vertrekken meestal vanuit een zelfevaluatie. Ze geven aanleiding tot feedback die het leerproces van de leerlingen ondersteunt en richting geeft. Het ontwikkelingsgericht formuleren van de feedback op de rapporten is nog een aandachtspunt.
Leerlingenevaluatie	De evaluatie spoort met het aanbod, maar is slechts beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader. Zo krijgt het aandeel kennis in het totaal van de evaluatie een overwicht tegenover de vaardigheden. Verder zijn een aantal doelen niet in de evaluatie opgenomen en gebeurt de evaluatie van een aantal andere doelen niet op het vereiste beheersingsniveau. Zo worden praktische vaardigheden geregeld theoretisch getoetst. De leraren laten nog kansen liggen om te komen tot een transparante, betrouwbare en brede evaluatie, die is afgestemd op de doelgroep. Vooral de evaluatie van de stage en de geïntegreerde proef zijn hier de belangrijkste verbeterpunten. Daarentegen is de gehanteerde evaluatiemethodiek voor de beoordeling van de praktijkopdrachten betrouwbaar en transparant, maar zijn de beoordelingscriteria nog niet voor alle onderdelen voldoende uitgewerkt. Ook de evaluatie van de attitudes gebeurt dit schooljaar degelijk. De weg die de vakgroep voor de bijsturing van het onderwijsaanbod aflegt, kan zich nog verder doorzetten binnen de evaluatiepraktijk.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk en het hoog leerlingenwelbevinden bieden gedeeltelijke garanties dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt. De resultaten van de evaluaties geven echter een onvoldoende correct beeld van de prestaties en mogelijkheden van de leerlingen. De vakgroep laat nog kansen liggen om in te zetten op een doelgerichte kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk met het oog op leereffecten bij de leerlingen.

4.8 Fysica in de derde graad aso in de studierichting Wiskunde-Wetenschappen (2014/010)

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

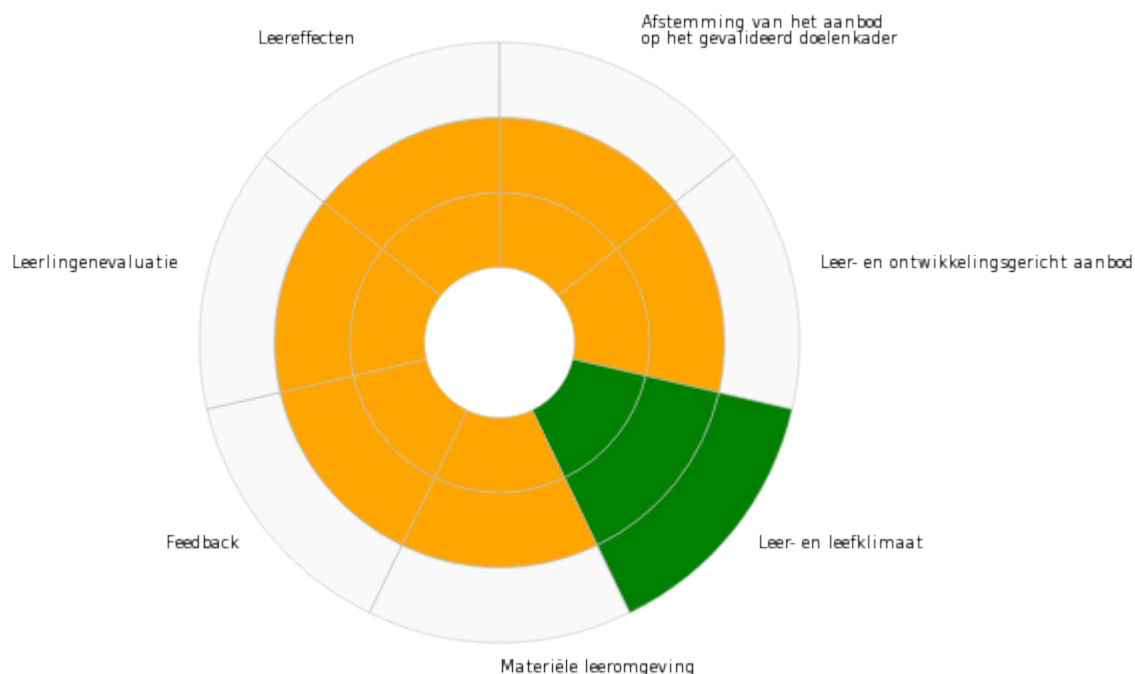
Het aanbod is onvoldoende afgestemd op het gevalideerd doelenkader. Mede omwille van contextfactoren kwamen vorig schooljaar niet alle domeinen aan bod. Bovendien voerden de leerlingen in beide leerjaren te weinig leerlingenproeven uit. Abstracte concepten krijgen ruime aandacht, terwijl de algemene doelen 'onderzoekend leren/leren onderzoeken' in verhouding beperkter aan bod komen. De leraren integreren die doelen nog onvoldoende op het verwachte beheersingsniveau in het aanbod. De informatieopdracht spoort ook nog te weinig met de verwachte moeilijkheidsgraad.

Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

De leraren stellen uitdagende doelen voor de meeste leerlingen. Door in te zetten op remediëring leveren de leraren inspanningen om de lesdoelen ook haalbaar te maken voor alle leerlingen. De afstemming van het onderwijsleerproces op de beginsituatie van de leerlingen is voor verbetering vatbaar. De leraren zetten nog niet voldoende in op binnenklasdifferentiatie om zo gepast in te spelen op de diversiteit in de lesgroep. De huidige graadklas vormt een bijkomende uitdaging voor de leraren. Tijdens experimenten is er voldoende interactie, maar de leraren hanteren nog weinig doelbewust strategieën en werk- en groeperingsvormen om de zelfregulatie optimaal te stimuleren en denkbeelden van leerlingen te achterhalen. Daarnaast kan de vakgroep het aanbod versterken door meer in te zetten op een logische en graduele opbouw van concepten, strategieën en wetenschappelijke vaardigheden over de graden en wetenschapsvakken heen.

Leer- en leefklimaat	De leraren creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De leraren motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, waarderen hen, gaan met hen in interactie en houden rekening met hun inbreng. De open schoolcultuur is duidelijk merkbaar in de omgang van de leraren met de leerlingen. De leraren maken efficiënt gebruik van de lestijd.
Materiële leeromgeving	De school leverde de voorbije schooljaren inspanningen om te voorzien in de minimaal vereiste leermiddelen en infrastructuur conform het gevalideerd doelenkader. De leraren beschikken echter nog niet over alle minimaal vereiste leermiddelen. Ze zetten de beschikbare uitrusting veelal functioneel in.
Feedback	De leraren geven voldoende productgerichte feedback, die duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Ze laten nog kansen liggen om de feedback ontwikkelingsgericht te formuleren en systematisch in te bedden in het onderwijsleerproces.
Leerlingenevaluatie	De evaluatie spoort met het aanbod, maar is slechts beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader. De evaluatie is nog niet voldoende afgestemd op het beheersingsniveau van de leerplandoelen en niet alle doelen komen evenwichtig in de evaluatie aan bod. Onder andere de algemene doelen krijgen een te gering gewicht. De vakgroep laat ook nog kansen liggen om te komen tot een transparante, betrouwbare en brede evaluatie, die is afgestemd op de doelgroep. De evaluatievorm die de vakgroep hanteert voor de wetenschapsattitudes biedt mogelijkheden om procesevaluatie in de onderwijsleerpraktijk te integreren.
Leereffecten	Het aanbod en het leerlingenwelbevinden bieden gedeeltelijke garanties dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt. De resultaten van de evaluaties geven echter een onvoldoende correct beeld van de prestaties en mogelijkheden van de leerlingen. De vakgroep staat voor de uitdaging om in te zetten op een systematische en kritische kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk met het oog op leereffecten bij de leerlingen. De opdrachtenwissels van de voorbije jaren hebben een grote impact gehad op de werking van de vakgroep en op de kwaliteitsontwikkeling. Tijdens de doorlichting blijkt duidelijk dat de ondersteuning vanuit het nieuwe beleid resulteert in een hernieuwd vertrouwen en een grote leerbereidheid van de vakgroep.

4.9 Natuurwetenschappen in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen en Humane wetenschappen (2014/009)

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

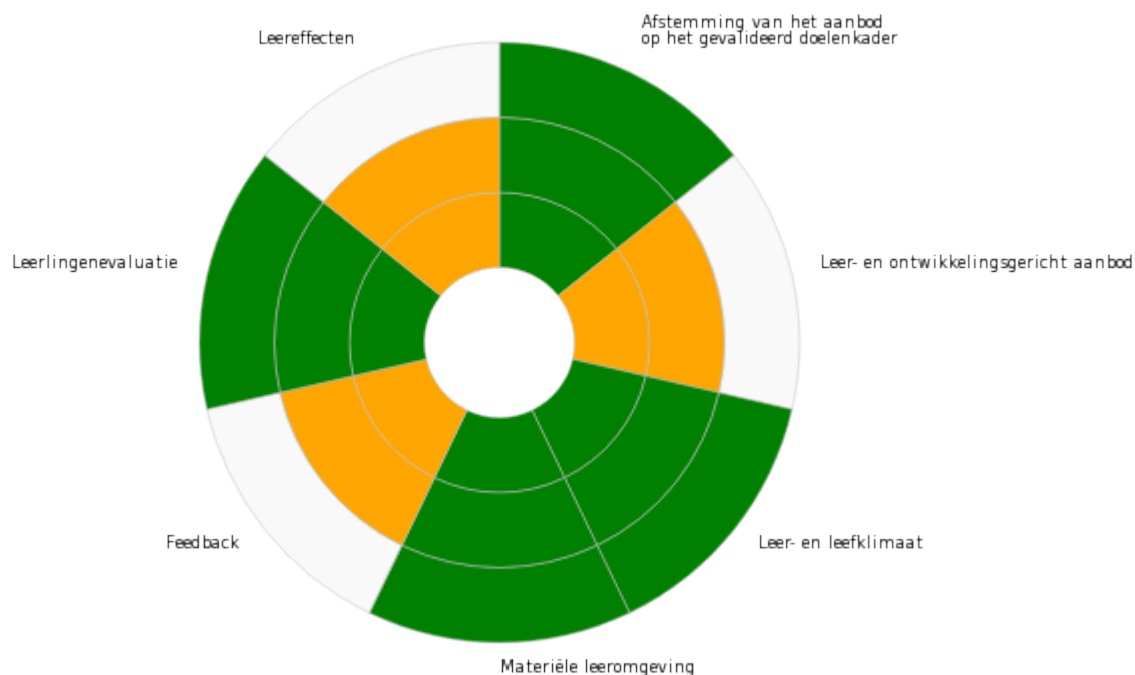
Het aanbod spoort gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader. De volledigheid, het evenwicht van het aanbod en de afstemming op het verwachte beheersingsniveau zijn nog werkpunten. Niet alle domeinen van doelen komen even kwaliteitsvol en evenwichtig aan bod. Bovendien stemt het aanbod in mindere mate af op 'wetenschappen voor de burger van morgen' en op het profiel van de studierichtingen. Daarnaast sporen de informatieopdrachten nog niet voldoende met het beheersingsniveau van de algemene doelen 'wetenschap en samenleving'.

Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

De leraren stellen uitdagende doelen voor de leerlingen. Door in te zetten op remediëring leveren de leraren inspanningen om de lesdoelen haalbaar te maken voor de meeste leerlingen. De afstemming van het onderwijsleerproces op de beginsituatie van de leerlingen is voor verbetering vatbaar. De leraren zetten weinig in op binnenklasdifferentiatie om zo gepast in te spelen op de grote diversiteit in de lesgroep. De huidige graadklas vormt hierbij een bijkomende uitdaging voor de leraren. Tijdens klassikale momenten is er interactie, maar de leraren hanteren nog weinig doelbewust werk- en groeperingsvormen om de zelfregulatie en de talige interactie optimaal te stimuleren en denkbeelden van leerlingen te achterhalen. De leraren gaan in op situaties uit de leefwereld van de leerlingen, maar laten nog kansen liggen om voldoende de concept-context benadering te integreren in de onderwijsleerpraktijk.

Leer- en leefklimaat	De leraren creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De leraren motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, waarderen hen, gaan met hen in interactie en houden rekening met hun inbreng. De open schoolcultuur is duidelijk merkbaar in de omgang van de leraren met de leerlingen. De leraren maken efficiënt gebruik van de lestijd.
Materiële leeromgeving	De school leverde de voorbije schooljaren inspanningen om te voorzien in de minimaal vereiste leermiddelen en infrastructuur conform het gevalideerd doelenkader. De leraren beschikken echter nog niet over alle minimaal vereiste leermiddelen. Ze zetten de beschikbare uitrusting veelal functioneel in.
Feedback	De leraren geven voldoende productgerichte feedback, die duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Ze laten kansen liggen om de feedback ontwikkelingsgericht te formuleren en systematisch in te bedden in het onderwijsleerproces.
Leerlingenevaluatie	De evaluatie spoort met het aanbod, maar is slechts beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader. De evaluatie is nog niet voldoende afgestemd op het beheersingsniveau van de leerplandoelen. Bovendien heeft de evaluatie van bijkomende doelen en een hoger beheersingsniveau een negatieve impact op de resultaten van meerdere leerlingen. De leraren laten ook nog kansen liggen om te komen tot een transparante, betrouwbare en brede evaluatie, die is afgestemd op de doelgroep. De evaluatievorm die de vakgroep hanteert voor de wetenschapsattituden biedt mogelijkheden om procesevaluatie in de onderwijsleerpraktijk te integreren.
Leereffecten	De positieve indicaties van het leerlingenwelbevinden bieden slechts gedeeltelijke garanties dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt. De werkpunten bij het aanbod en de evaluatie maken de studieresultaten onvoldoende representatief. De vakgroep staat voor de uitdaging om in te zetten op een systematische en kritische kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk met het oog op leereffecten bij de leerlingen. De opdrachtenwissels van de voorbije jaren hebben een grote impact gehad op de werking van de vakgroep en op de kwaliteitsontwikkeling. Tijdens de doorlichting blijkt duidelijk dat de ondersteuning vanuit het nieuwe beleid resulteert in een hernieuwd vertrouwen en een grote leerbereidheid van de vakgroep.

4.10 Wiskunde in de derde graad tso in de studierichting Handel (2005/069)

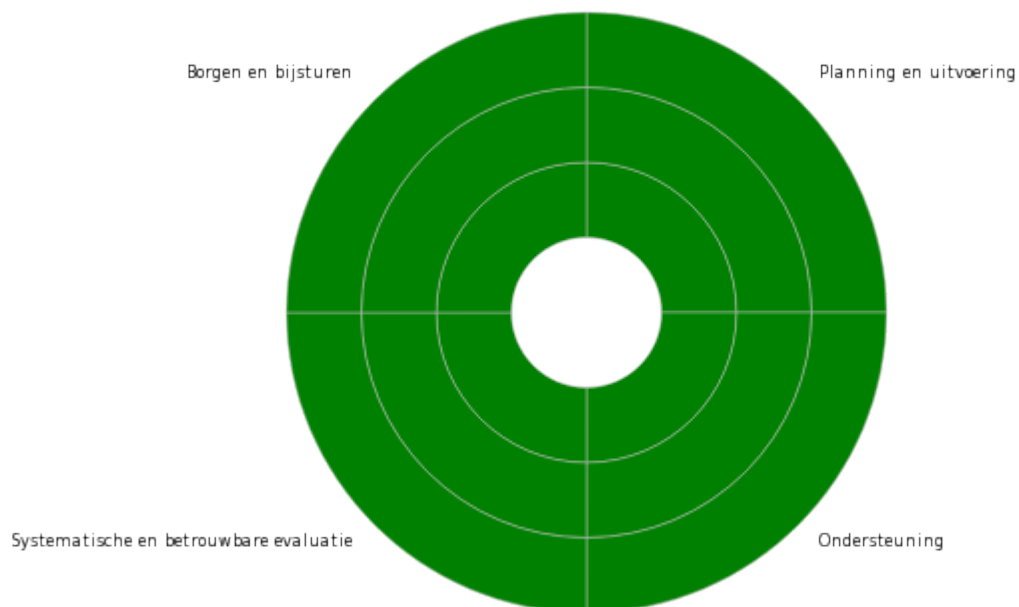
Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. De leraar heeft sinds de vorige doorlichting een doelgericht traject afgelegd om de nodige bijstellingen te doen. Het aanbod is evenwichtig en meestal afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De algemene doelen kunnen nog explicieter aan bod komen.
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	De leraar stelt haalbare en uitdagende doelen voor de meeste leerlingen. De afstemming van het onderwijsleerproces op de beginsituatie van de leerlingen is voor verbetering vatbaar. Strategieën die de zelfregulatie bevorderen komen beperkt aan bod. De leraar expliciteert meestal de lesdoelen. Hij heeft binnen enkele onderdelen aandacht voor authentieke en realistische contexten, binnen andere onderdelen is dit nog een verbeterpunt. De leraar laat nog kansen liggen om met een variatie aan werkvormen afgestemd op de lesdoelen het aanbod activerend te maken en in te spelen op de grote diversiteit in de lesgroepen. De onderwijsorganisatie bevordert het bereiken van de doelen.
Leer- en leefklimaat	De leraar creëert een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. Hij motiveert de leerlingen, ondersteunt hen, waardeert hen, gaat vaak met hen in interactie en houdt rekening met hun inbreng. De leerlingen mogen vragen stellen en de leraar houdt rekening met de thuissituatie van de leerlingen. Hij maakt efficiënt gebruik van de lestijd.

Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De lokalen zijn uitgerust met een computer en beamer. De leraar zet de beschikbare uitrusting efficiënt in. De leerlingen gebruiken hun grafisch rekentoestel functioneel.
Feedback	De leraar geeft geregeld, overwegend productgerichte feedback, die duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De feedback is meestal gericht op het zelfniveau en op het verbeteren van fouten. De feedback vertrekt in mindere mate vanuit de doelen en de volgende stappen in het leerproces van de individuele leerling. De leraar laat zo nog kansen liggen om de feedback ontwikkelingsgericht te formuleren en systematisch in te bedden in het onderwijsleerproces.
Leerlingenevaluatie	De evaluatie is representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie is transparant, betrouwbaar en meestal geïntegreerd in het onderwijsleerproces. Via keuzemogelijkheden spelen de leerlingen af en toe een rol in het evaluatieproces. De afstemming van de evaluatie op de doelgroep en breed evalueren zijn nog groeikansen.
Leereffecten	Ondanks enkele sterke punten in de onderwijsleerpraktijk en voldoende indicaties van een hoog leerlingenwelbevinden, bieden de studieresultaten en de kwaliteitsbewaking slechts gedeeltelijke garanties dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt. De vakgroep staat voor de uitdaging om de kwaliteitsbewaking verder af te stemmen op de leereffecten bij de leerlingen.

5 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Het bestuur van de school is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. Aan de hand van volgende processen gaat de onderwijsinspectie enkel na of de school hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- elektriciteit
- noodplanning
- valgevaar en toegankelijkheid.

Planning en uitvoering

De school neemt systematisch maatregelen en plant systematisch acties gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. De recent aangestelde technisch adviseur-coördinator neemt, in samenwerking met de interne preventieadviseur, die acties consequent op in het globaal preventieplan en het jaaractieplan. De school voert de geplande acties systematisch uit. Indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden, neemt de school doorgaans gepaste compenserende maatregelen.

Ondersteuning	De school ondersteunt de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties. Ze voorziet planmatig in financiële, materiële en personele middelen. Voor grote investeringen werkt ze samen met de scholengroep of zet ze strategisch in op het aanvragen van subsidies of op brede samenwerkingen o.a. met de stad. Voor vormingsinitiatieven ter ondersteuning van het BVH-beleid doet de school vaak beroep op het aanbod van de scholengroep. De school beschikt over de nodige attesten voor de processen in de focus en de nodige vormingen zijn gepland. Voor de meeste controles die de school zelf uitvoert, beschikt de school over kwaliteitsvol uitgewerkte, ondersteunende documenten, bijvoorbeeld voor de periodieke controle van de ladders.
Systematische en betrouwbare evaluatie	De school evalueert systematisch alle processen en bijhorende acties. Ze verzamelt gegevens om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren. De school baseert zich daarvoor op diverse bronnen zoals interne en externe rondgangen, de meldingen van het schoolteam en de verslagen van relevante partners. Ze betreft af en toe teamleden bij haar evaluaties. Zo wordt onder andere de controle van de sporttoestellen uitgevoerd door de vakgroep LO. Daardoor zijn de evaluaties doorgaans betrouwbaar.
Borgen en bijsturen	De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt veelal doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten, zoals blijkt uit de bijsturing van het proces elektriciteit. Toch kan de school het zicht op haar werkpunten nog scherper stellen door ook de doeltreffendheid van de acties, die ze initieert in het kader van attitudevorming bij de teamleden, te onderzoeken. Dit om herhaling van bepaalde vaststellingen te voorkomen zoals het onbewaakt achterlaten van ladders en enkele opmerkingen uit de evacuatieverslagen.

6 Respecteert de school de regelgeving?

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- De invulling van de leerlingenstages en het beschikken over een leerlingenstageovereenkomst met lijst van stageactiviteiten en werkpostfiche.
 - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17/12/2010 - art. 3,17° en 123/20
 - Omzendbrief SO/2015/01: Leerlingenstages, observatieactiviteiten en praktijklessen op verplaatsing in het voltijds gewoon secundair onderwijs en BuSO OV4
- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1

7 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

7.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Systematische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	◆

7.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

7.2.1 De leerlingenbegeleiding

Brede basiszorg	◆
Passende begeleiding	●
Samenwerking met het CLB	●
Ondersteuning van de leraren	◆

7.2.2 De onderwijsleerpraktijk

	Frans in de tweede graad tso in de studierichting Handel (2012/025)	Frans in de tweede graad aso (2012/002)	Wiskunde in de derde graad tso in de studierichting Handel (2005/069)	Dactylografie/toegepaste informatica en toegepaste informatica in de derde graad bso in de studierichting Kantoor (2008/029 en 2008/032)	Fysica in de derde graad aso in de studierichting Wiskunde-Wetenschappen (2014/010)	Natuurwetenschappen in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen en Humane wetenschappen (2014/009)	Dameskappen en herenkappen in de derde graad bso in de studierichting Haarzorg (leerplan 2004/115)	Cultuur- en gedragswetenschappen in de tweede graad aso in de studierichting Humane wetenschappen (2006/019 en 2006/022)	Cultuur- en gedragswetenschappen in de derde graad aso in de studierichting Humane wetenschappen (2006/040 en 2006/049)
Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	●	●	●	◆	■	◆	◆	◆	◆
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	◆	◆	◆	◆	◆	◆	●	◆	◆
Leer- en leefklimaat	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Materiële leeromgeving	●	●	●	●	◆	◆	●	●	●
Feedback	●	●	◆	●	◆	◆	●	●	●
Leerlingenevaluatie	◆	◆	●	◆	◆	◆	◆	◆	◆
Leereffecten	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆

7.3 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

- Planning en uitvoering ●
- Ondersteuning ●
- Systematische en betrouwbare evaluatie ●
- Borgen en bijsturen ●

8 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van het voeren van een doeltreffend beleid op het vlak van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
- De kwaliteit borgen van het leer- en leefklimaat.

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor Frans in de tweede graad tso in de studierichting Handel (2012/025).
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor Frans in de tweede graad aso (2012/002).
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde in de derde graad tso in de studierichting Handel (2005/069).
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor dactylografie/toegepaste informatica en toegepaste informatica in de derde graad bso in de studierichting Kantoor (2008/029 en 2008/032).
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor dameskappen en herenkappen in de derde graad bso in de studierichting Haarzorg (leerplan 2004/115).
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor cultuur- en gedragswetenschappen in de tweede graad aso in de studierichting Humane wetenschappen (2006/019 en 2006/022).
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor cultuur- en gedragswetenschappen in de derde graad aso in de studierichting Humane wetenschappen (2006/040 en 2006/049).
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de leerlingenbegeleiding.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot het leer- en ontwikkelingsgericht aanbod.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de leerlingenevaluatie.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de leereffecten.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor fysica in de derde graad aso in de studierichting Wiskunde-wetenschappen (2014/010) (erkenningsvoorwaarde).
- De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor natuurwetenschappen in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen en Humane wetenschappen (2014/009) (erkenningsvoorwaarde).

9 BIJLAGE DOORLICHTINGSEENHEID

“Een doorlichtingseenheid bestaat uit structuuronderdelen (of delen van een structuuronderdeel op een bepaalde vestigingsplaats ingericht) van één schoolbestuur die (conform de finaliteit van het OK-kader) een geheel vormen en waarvoor het bestuur een samenhangend pedagogisch (kwaliteits)beleid ontwikkelt. Dit geheel is gelijktijdig het voorwerp van het onderzoek door de inspectie, conform het kwaliteitsdecreet.”

DE	Administratieve instellingsnummers
2000000405 - X plus	44321 (volledig)

De doorlichtingseenheid organiseert onderwijs op volgende adressen:

- Mudakkers 25 - 3920 LOMMEL